

L'OPINIÓ

Catalunya assenyala als pobles hispànics el camí de la seva grandesa

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 - Any IV-Núm. 66 - Barcelona, dimecres, 19 agost 1931. Impremta: Tallers, 45 - Preu: 19 cèntims

La nostra obra entre els pobles hispànics

Una de les obres més importants que ha realitzat fins ara l'Esquerra Republicana de Catalunya, potser la més eficient de les que figuren en la seva curta però nodrida fulla de serveis, és sense cap mena de dubte la d'haver despertat en els pobles hispànics l'anhel de la llibertat en la seva acceptació més pura en la que ha de fer gran i pròspera la República que tots plegats treballam per consolidar.

El catalanisme era odiat dels pobles hispànics, pel seu sentit reaccionari i egoista. Quan els homes reaccionaris que representaven Catalunya demanaven a Espanya l'autonomia, volien dir una autonomia de classe. No pensaven en una Catalunya lliure que contingues uns catalans lliures; pensaven en una Catalunya autònoma en mans de la plutocràcia catalana, que continués explotant l'home per l'home; que no descaés en una justícia social. Quan parlaven de la Pàtria, referint-se a Catalunya, volien dir el patrimoni de la classe burgesa reaccionària. Per això el poble espanyol odiava el catalanisme, perquè el mot «catalanisme» era una idea egoista i tancada. Catalanisme no era sinònim de llibertat. Era sinònim d'exclusivisme, d'injustícia social, de favoritisme, d'inhumanitat. Com que els homes que parlaven de catalanisme eren reaccionaris, el poble espanyol odiava aquests homes i odiava Catalunya.

L'Esquerra Republicana de Catalunya ha donat al catalanisme l'únic sentit que pot tenir: un sentit humà i de justícia. Volem Catalunya lliure perquè els catalans siguin lliures dintre d'ella; no pas perquè una determinada classe gaudeixi de cap privilegi gràcies a aquesta llibertat, sinó perquè tots els ciutadans, catalans i no catalans, que visquin dintre d'ella, tinguin els mateixos drets i deures, garantits per una justícia; tots, iguals dintre de la llibertat.

Ha estat predicant nosaltres aquesta justícia estricta, com a base de la llibertat que Catalunya vol, que els pobles hispànics han tingut la sensació que Catalunya tenia realment raó; s'han adonat que els homes que avui parlaven en nom de Catalunya eren homes diferents dels que en nom d'ella parlaven abans, que el seu accent no era egoista, sinó que era humà. I s'han adonat encara de l'exemplaritat que la nostra paraula contenia, que aquest camí que Catalunya assenyala, per mitjà dels seus homes d'Esquerra Republicana, era el camí que ells havien de seguir perquè era l'únic que havia de conduir-los a la seva grandesa.

Els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya assenyalen avui als pobles hispànics una ruta. Catalunya és avui exemple i és guia. Els ciutadans lliures, en un règim de justícia, dins de cada poble lliure. Tots els pobles, lliures, agermanats, treballant per esdevenir més cultes, que vol dir més rics i més avançats.

Aquesta onada passional de llibertat individual i col·lectiva que avui sent Galícia, Andalusia, Aragó, Bascònia, València... han estat els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya els que l'han creat o l'han vivat. D'aquesta onada passional en sentit alliberador, que nosaltres hem despertat, n'ha vingut la comprensió del problema català i el pas d'aquella actitud esquerra i hostil d'antany a l'actitud cordial i efusiva d'avui. Els pobles hispànics s'han retrobat, perquè hem despertat el seu sentit de llibertat, i aleshores han comprès Catalunya, i s'han posat al nostre costat.

Aquesta gran obra l'han realitzada els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya i l'han

Pel camí de la responsabilitat

La crisi de la Confederació Nacional del Treball que en un altre lloc d'aquest número publiquem, adreçada als Sindicats, assenyala indubtablement no direm un canvi de tàctica en el plantejament de les demandes del treball al capital, sinó pròpiament parlant, l'adopció d'una tàctica, donat que fins ara no n'hi havia hagut cap, com els mateixos elements dirigents de la C. N. T. havien reconegut.

Aquest manifest parla de la necessitat d'articular activitats, d'establir normes, de marcar pautes, de traçar un pla d'actuació que respongui a les necessitats immediates i apremiants, deixi els dirigents de la C. N. T. marge suficient per enfortir amb probabilitats d'èxit l'esdevenidor.

En aquest document, a més a més, es confessa que el Sindicats provoquen conflictes excessius, i que això dona lloc a que se'n perdin molts que altrament es guanyarien; es reconeix que s'abusa de l'autonomia sindical en el plantejament de conflictes i que això naturalment produeix danys considerables i condueix a la desarticulació de la potencialitat de l'organització.

La C. N. T. diu que cal reaccionar contra aquesta atomització de les possibilitats sindicals; que cal tornar al veritable camí (del qual per tant confessa que n'ha estat apartada) el que cal que les coses es facin com la pràctica aconsella que s'han de fer.

Tot plegat, ho resum així: «Cal que l'actuació dels Sindicats respongui a un pla previament traçat. El que s'ha fet fins ara han estat només normes generals de la C. N. T.» Aleshores la C. N. T. estructura un pla d'actuació.

El dia 5 d'aquest mes vàrem dir que l'obra més gran que hi havia a fer era de procurar que els obrers adquirissin el sentit de la responsabilitat i bandegessin els elements irresponsables que els manejaven, provocant un estat anàrquic que només podia dur a la misèria general del país, de la qual els primers que encairarien les conseqüències serien els mateixos obrers. Déiem això a propòsit d'un editorial de «Solidaridad Obrera» en el qual es reconeixia que l'organització no marxava prou a l'hora i que calia posar-hi remei perquè sinó, se n'aniria en orris.

Ara ja no es tracta d'un simple editorial d'un diari, encara que sigui l'òrgan de la C. N. T. a Catalunya. Ara es tracta de la mateixa C. N. T. que en document oficial assenyala els camins que poden ésser més eficients per a la consecució de la finalitat que perseguim.

Dues observacions, ens suggereix la lectura d'aquest manifest. En ell es diu, naturalment, que l'objectiu final dels postulats de la C. N. T. és la instauració del comunisme llibertari. A això hi hem de dir, el que ja diguérem: que no tots els obrers catalans i no catalans que tenen un carnet del Sindicat, estan conformes amb aquests principis, i que si els dirigents de la C. N. T. s'ho pensessin s'enganyarien ells mateixos. L'altra observació és a propòsit de la frase que hem reproduït: «que es facin les coses com la pràctica aconsella de fer-se». L'actuació dels Sindicats respongui a un pla previament traçat; el que fins ara s'ha fet, donem-ho com a normes generals de la Confederació. Aquesta darrera frase suposem que hi ha estat posada sense sospesar-la. El que fins ara s'ha fet, més val donar-ho per no fet; era obra negativa, d'eficàcia nul·la quan no d'eficàcia contraproduent i perjudicial als mateixos interessos de la C. N. T. No ho pot ésser una norma general de la C. N. T. el sistema caòtic de plantejament de conflictes que hem anat vivint del 14 d'abril ençà. «Solidaridad Obrera» venia a dir que l'actuació que es venia seguint no mereixia proclamar altre qualificatiu que aquell tan català de

realitzat precisament destruint el sentit reaccionari del catalanisme, i creant al seu lloc un catalanisme universal contra el qual no hi pugui ésser feta cap objecció. És un catalanisme que es conclou en la frase i l'actitud de Macià quan diu: —Jo vaig amb els braços oberts.

quan diem «els una olla». La C. N. T. reconeix els errors i assenyala camins. No es comprèn, doncs, aquest prurit de voler justificar com si fossin unes normes generals de la C. N. T. el desgavell sindical que acaben de presenciar. Les normes generals d'una organització o d'un partit són com els principis bàsics, que serveixen d'eix central al desenvolupament de la seva acció. Posar com a principi bàsic l'anarquia, és tant com signar-se un mateix la sentència de mort.

Competeix a la C. N. T. demostrar amb la seva actuació (si tot el que fins ara ha vingut emparant—del 14 d'abril ençà—eren normes generals seves), que d'ara endavant portarà una actuació completament en sentit divergent d'aquestes «normes generals». Que segueixi una pauta, que es dicti a si mateixa una base, que adopti una tàctica, que es traci un pla d'actuació, però que desí a les golfes aquestes «normes», que ni normes són. Fent-ho així, farà un gran bé als obrers i el farà al país. Si no ho fes així, si un dia desenterrés aquestes normes generals que avui es proposa arrearconar, la primera de patir-ne seria la C. N. T., i al darrera d'ella en patiria tothom. «Solidaridad Obrera» en féu l'honor de replicar un article meu en el qual comentava l'actuació anarquista de la C. N. T., i em deia que la missió de la C. N. T. era «desasnar» els treballadors.

De rucs, en general, al món n'hi ha més del que sembla. Però l'ésser ruc no és ni molt menys, patrimoni dels treballadors, ni entre els treballadors n'hi ha tants com «Solidaridad Obrera» es pensa. D'exemplars de rucs n'hi ha, i de ben dignes d'un Museu, també entre la classe patronal, i no ens hem pas de desentendre de racionalitzar-los perquè almenys no facin mal amb les seves rucades.

J. VENTALLÓ.

La Constitució i l'Estatut

En el transcurs dels dies que precedeixen la discussió de l'Estatut a les Corts Constituents, es produeixen fets diversos que no deixen preveure amb certitud el resultat final. Darrerament, la rebuda que Madrid féu a Macià revifà una mica l'esperança i retornà la possibilitat d'una solució acceptable. Tant de bo que la serenitat dels esperits esclarís les intelligençies i les petites passions fossin forçades deixant tot el lloc que cal a la justícia. Aquestes noves falaguetes que fan referència a la rebuda dels parlamentaris catalans, acabats de fer per Macià, a Madrid, són prometenques que tots voldríem que es realitzessin.

Enfront del nostre optimisme hi ha el darrer projecte de Constitució que tal com surt de la Comissió Constitucional sembla talment una amenaça al nostre Estatut. Nosaltres som i volem ésser optimistes, el que no volem, és ésser o semblar tan confiat i poc previsor fins el punt de deixar, per un excés de confiança, indefenses les llibertats de Catalunya. En el projecte de Constitució, que tot fa preveure que és el definitiu que es discutirà a les Corts Constituents, no hi ha aquell esperit de llibertat que ha d'acabar amb el centralisme que nosaltres refusen en absolut. És un projecte de Constitució que fa equilibrar amb l'autonomia, la Mancomunitat, i altres mots per l'estil, que concedeixen a les col·lectivitats hispàniques una mena de llibertats provisionals que ofenen els que senten la llibertat sense aquestes restriccions que mai no són paternals, i que sempre es converteixen en despòtiques. Ens hem acostumat a una política de sinceritat, que ens impossibilita per la comprensió de la manobra política del vell règim. Ara, per exemple, el nostre optimisme topa amb aquesta Constitució que no coincideix absolutament en res amb la cordialitat de la rebuda de Macià a Madrid, ni amb els mots dels millors polítics espanyols, que per la seva representació, tindrien de copsar i de dir, el que vol i el que sent Espanya. Nosaltres, que hem plantejat el problema català d'una manera transparent, no acabem de comprendre que mentre s'està confeccionant i apro-

En interessa enormement que l'òrber adquireixi una cultura, en tant que home vivent; i que amb aquesta cultura pugui conquistar la seva independència econòmica i social. En aquest sentit no podem sinó estar al costat de la C. N. T., puix que diu que té aquesta missió de desenrutar els treballadors que troba que són rucs. Hi ha un adagi que diu: «Mentre hi hagi rucs, n'hi haurà que aniran a cavall». A cavall dels treballadors, n'hi ha molts que hi van. Hi van molts patrons, i hi van molts dirigents de les masses obreres. I estem segurs que el dia que els treballadors esmentats per «Solidaridad Obrera» siguin desenrucats, molts que avui hi cavallen, seran descauats. A més a més—i és clar que això només és un criteri personal—posaríem les mans al foc que el dia que els treballadors siguin desenrucats no adoptaran pas com a principi per a l'actuació social aquestes normes generals abans esmentades, que és el qualificatiu que la C. N. T. aplica a l'actuació caòtica que del 14 d'abril ençà hem presenciada, sense que ningú no la dirigís, car aquesta és la seva negació màxima.

Perquè si hi hagués una direcció, encara que fos la direcció de l'anarquia, un hom podria estar tranquil i dir: —Hi ha un que no dirigeix. Una cosa o altra en sortirà.—Però que no hi hagi ningú al davant, és realment tot un cas. Una anarquia sense direcció, és el fracàs de l'anarquia, sense cap resultat pràctic.

Altrament, «Solidaridad Obrera» em pregunta si sóc un d'aquests republicans que diu que hi ha, que es pensen que més enllà de la República ja no hi ha res. No, companys de «Solidaridad Obrera». La República, si només és un mot no m'interessa. Hi ha d'haver moltes coses al darrera d'aquest mot. N'hi ha d'aver tantes, que avui ja no caben en aquest article i les hem de deixar per un altre dia.

J. VENTALLÓ.

Catalunya a Madrid

El viatge triomfal de Macià

A Montçó, en parar el tren, un grup de curiosos mira cap el «pullman» il·luminat. Miren fixament, cercant a Macià, però no diuen res. Després el tren arrenca i, dintre el vagó, tothom considera acabada la jornada i es formen grups comentant les emocions viscudes. El President és a descansar. La senyora Maria també. Aguadé i senyora Gassol, i Puig i Ferrer formen un grup. Els periodistes som, en aquest moment, a l'entorn de Pere Comes i Tarradellas, que contem anècdotes. El tren roda per la nit fosa. A la fi, cap a les tres, tothom comença a desfilir. Alguns es queden a dormir a les butaques perquè volen adonar-se del pas per Saragossa. La majoria se'n va al llit.

Ens llevem de bon matí i de l'habitació estant, contemplem, amb Tarradellas, el paisatge sever d'Aragó. Alguns claps de verdor trenquen de tant en tant la línia austera que retalla el fons del paisatge.

A les sis, a Calatayud, pugem dos catalans rerassagats de la caravana d'autes. Ens contem el petit incident de Saragossa i expliquem que una pana els impedi de continuar en auto fins a Madrid.

Passem per terres ermes, turons seus il·lucos com la mà. De tant en tant es dreuen uns xops raquífics. De vegades, l'horitzó acusat s'anima amb el relleu tràgic d'una figura d'home o dona que, muntats sobre una somera, fan lentament camí enllà.

A Arcos, a Guadalajara, la gent mira el nostre vagó amb una curiositat expectant.

—El abuelo no està — diuen en veu baixa.

—Un guàrdia civil!

—Aquí es el poeta Ortega i Gassol. A mesura, però, que ens atancem a Madrid, l'expectació comencem a sentir-la nosaltres. S'han dit tantes coses aquests darrers dies! El «pullman» va atapeït de gent, car, a més dels que ja venien de Barcelona, a Guadalajara se'ns han agregat dos periodistes castellans i els amics Massip, Millàs-Rauriel i Tomàs.

Els nombrosos anuncis escampats pels camps en surdiquen que som a Madrid. Tothom s'alça i quan el tren entra als molls, entre una filera d'empleats que, immòbils, miren encuriosits cap el vagó on nosaltres, tothom sent una pregonia emoció. Què passarà? És un moment, però. De seguida els aplaudiments ens treuen de dubtes i la gentada que veiem davant de la porta ratifica la nostra suposició.

—Viva Macià!

—Viva Catalunya!

Són els primers crits que arriben a les nostres oïdes.

El tren para i ens posem al costat de Macià. Però és impossible. La gent s'enfila al vagó i tothom, en mig de visques i aplaudiments, abraça el President de la Generalitat.

La gent s'agombola amb una gran violència. Macià, que ara mateix era amb nosaltres, desapareix entre la

nostre Estatut no hi trobarà ni un obstacle.

Els nostres dubtes no volem pas que entelin el nostre optimisme, però, tanmateix, la fidelitat que hem promès a la veritat i la sinceritat dels nostres sentiments, ens obliga a dir que la Constitució, tal com va al Parlament, es unitària. És una veritat aquesta, que ens cal dir-la i repetir-la, fins que nosaltres i els altres n'estiguem convençuts. Diem, que aquests dubtes no poden entelar el nostre optimisme perquè, per damunt de totes les coses, creiem en el triomf de la causa catalana, perquè creiem amb el poble de Catalunya que mai com ara no hauria estat tan despert i a l'aguait.

La grandiosa despedida que el poble català tributà a Macià en anar a fer entrega de l'Estatut, és quelcom definitiu. Un poble que espontàniament es comporta tan dignament, és un poble que té en ell totes les possibilitats de reeixir en totes les seves empreses. Podríem dir que és un poble infinitament superior a la Constitució, tal com ha sortit dels cervells dels senyors que formen la Comissió Constitucional.

ROC BORONAT

multitud. Hurtado, Carner, Nicolau, breguen per a atancar-s'hi. Alvaro de Albornoz, de braçet amb uns obrers, fa cordó perquè el President pugui passar. L'alegria, l'entusiasme, la confusió és enorme. Enduts per la gent, del braç de Gassol i de Puig i Ferrer, veiem les espesses rengleres d'obrers dalt dels vagons dels trens aplaudint Macià i cridant:

—Viva Catalunya!

Pel damunt dels caps avancen rams de flors amb llagades catalanes.

—Visca Catalunya!

Es un moment d'una efusió extraordinària. Els catalans de Madrid ens abraçen i ploren. Nosaltres contestem als crits que s'alcen de tot arreu i sortim al carrer amb dificultat.

Impossible trobar un taxi. Hi ha un moviment, una animació, un entusiasme extraordinaris.

A la fi, saltem sobre un taxi que passa i anem al Palac. En aquest moment Franco despendeix de l'auto i puja les escales ajudant-se amb les croses.

En el «hall» hi ha tots els catalans que juguen un paper polític. A la porta de l'hotel una gran gentada ve mirant els ministres i parlamentaris que baixen dels autos.

Hi ha un veritable eixam de periodistes, catalans, castellans, estrangers. A dotzenes els fotografs. Tothom s'abraça, es saluda. Només se sent parlar català. Macià està sempre envoltat d'una gentada delirant.

—Al Ritx! Al Ritx! El President va al Ritx convidat per Alcalà Zamora. Després anirà a la Presidència a fer entrega de l'Estatut.

Anem a dinar i a les cinc són al Palau de la Presidència.

Alcalà Zamora, animat cordial, parla de literatura catalana amb Alomar i Puig i Ferrer. Alcover, Costa Llobera...

Ministres, diputats, periodistes, omplen de gom a gom l'habitació.

I Macià?

El President arriba. Saluda Alcalà Zamora i mentre preparen l'aparell de ràdio, tothom surt a respirar l'aire fresc a la terrassa. Els reporters fan fotografies. Els periodistes prenen declaracions.

Tornem a entrar i, en mig d'un silenci impressionant, Macià comença a llegir el missatge en veu gairebé baixa, calmosa, reposada.

Alcalà Zamora, agafant-se el llavi inferior amb la mà, els ulls enllaire, escolta, i amb el cap va assentint els conceptes del missatge. Hom veu que a mesura que escolta, elabora mentalment la contestació. El front ocupat, l'ull absort, la mirada ràpida que, de tant en tant adreça a Macià, denoten el treball a què va llaurant-se.

Quant, en mig d'una ovació unànime, Macià acaba el seu discurs, Alcalà Zamora l'abraça i comença la seva improvisada meravellosa. És una obra mestra d'oratoría castellana. Justa en el concepte, precisió en l'adjectiu, domini absolut de la intenció. El fons ja el coneixem.

Acabada l'oració, Macià, acompanyat dels ministres presents i els diputats, es dirigeix al Congrés.

Antoni Xirau, Sánchez Guerra (fill), Carrasco Formiguera i Jo, següim el seu auto.

A la sala de sessions hi ha mitja entrada. L'espessor de gent dalt de les tribunes contrasta amb la poca animació de baix. El debat no té cap interès. Un senyor parla del seu escó estant en mig de la indiferència i les converses dels seus companys de Cambra.

Al banc blau ningú no sembla fer gaire cas de l'orador.

De sobte, es produeix un moviment vivíssim, perfectament perceptible, de curiositat entre el públic, i totes les mirades s'adrecen a una porta lateral. El debat es detura, tots els diputats miren cap a un grup que avança cap a la Presidència de la Cambra. I Macià, seré, correcte, puja els grans de l'estrada de la Presidència i allarga la mà a Bestiero. És un moment d'una gran emoció. Bestiero, visiblement afectat, saluda el senyor Macià i molts Diputats de la Cambra es posen a peu dret i aplaudixen el nostre President. Aquest s'inclina cavallerolment, travessa la sala i es dirigeix al seu escó. Seu entre els senyors Carner i Hurtado. Darrera d'ell puguen Ventura Gassol, Aguadé i Puig i Ferrer. L'expectació de la Cambra és enorme. Els Diputats catalans passen a frec del senyor Unamuno, que fa el distret, i molt a prop del senyor Sánchez Guerra (pare), la figura solitària del qual, amb la gran ombra dels seus ulls, fa una gran impressió. Un xic més amunt se l'impagable Rojo Villanova que ens fa pensar en Maurras.

Eixint del Congrés, on ha estat una bona estona, Macià, acompanyat d'Aguadé, Gassol, Puig i Ferrer i Tarradellas, ha anat a passejar, a peu, pels carrers de Madrid. Tothom, gairebé sense excepció, el reconeix.

—Macià! Macià! — diu la gent. Molts es descobreixen al seu pas. El President torna, amatent, totes les salutacions.

A la Porta del Sol han començat a seguir-lo grups de curiosos i ha arribat un moment que ha estat tan gran la gentada que anava al seu voltant i al seu darrea, que els seus acompanyants han cregut necessari que pugés a un auto. En allunyar-se, dels grups han sortit crits de «Viva Macià» i «Viva Catalunya».

JOAN ALAVEDRA

INFELICITAT

—Tant que havia somiat que en Cambó me l'havia de dur en safata, i deixar-me-la a la tauleta de nit, i ves per on ara que me la hi porten m'ha de saber greu.

ROC BORONAT